

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap
Institutionen för didaktik och lärares praktik

2KP001 Perspektiv på skolans och undervisningens villkor för ämneslärare (KPU), 9 högskolepoäng

Perspectives on School and Teaching Conditions - For Subject Teachers, 9 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2019-03-13

Senast reviderad 2021-01-28 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av provmoment och examination.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2021

Förkunskaper

Inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9:

Ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i grundskolans årskurs 7--9 som motsvarar ämnesstudier med fördjupning om minst 90 högskolepoäng i enlighet med studiefördringar beslutade av Nämnden för lärarutbildning. För examensomfattningen 240 och 270 högskolepoäng måste ämnesstudierna inkludera ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng.

Inriktning mot arbete i gymnasieskolan:

Ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i gymnasieskolan som motsvarar ämnesstudier med fördjupning om minst 120 högskolepoäng i enlighet med studiefördringar beslutade av Nämnden för lärarutbildning. För examensomfattningen 300 och 330 högskolepoäng måste ämnesstudierna inkludera ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för skolväsendets historia med ett fokus på förändringar och kontinuiteter som har haft avgörande betydelse för dagens skola
- utifrån ett historiskt och samtida perspektiv redogöra för skolans styrning, organisation samt läraruppdraget,
- utifrån ett läroplansteoretiskt perspektiv förklara sambandet mellan skolans

- styrdokument och samtidens samhälleliga- och politiska kontext
- redogöra för skolans grundläggande värden, deklarationen om de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen och hållbar utveckling samt vad detta innebär för lärarens ansvar att arbeta mot diskriminering och för jämställdhet
- redogöra för lärarens yrkesmässiga handlingsutrymme utifrån juridiska aspekter och etiska ställningstaganden
- med stöd i demokratiteori redogöra för och diskutera skolans demokratiuppdrag och elevers delaktighet

Innehåll

Centrala innehållsområden i kursen är att utifrån ett historiskt och nutida perspektiv synliggöra och problematisera skolans uppdrag, styrning och innehåll. I detta belyses även lärarrollens föränderlighet. Utifrån ett läroplansteoretiskt perspektiv behandlas skolan som samhällelig institution, vad en läroplan är och dess funktion både som ett politiskt styrmedel som för läraren i sin undervisning. Med läroplansteoretiska begrepp skapas förutsättningar för studenten att förstå hur läroplanens innehåll, i termer av kunskap och värden, väljs ut, organiseras och presenteras men också vad som ligger grund för förändringar av läroplanen. Även skolans dubbla roll som utbildare och fostrare av samhällsmedborgare diskuteras och problematiseras. Utifrån grundläggande demokratiteori läggs särskild vikt vid skolans demokratiuppdrag samt villkoren för skolans politiska och professionella styrning. De studerande tränas i att problematisera skolans värdegrund utifrån de utmaningar som uppstår i mötet mellan lärare, elev och samhälleliga intressen. I seminarieform diskuteras såväl skolans styrning som värdegrundsrelaterad problematik.

Professionsbas och professionell progression

I kursen utvecklar studenten en grundläggande förståelse för hur skolväsendet har utvecklats genom historien och hur detta hänger samman med det sätt som skolan organiseras på idag. Studenten bekantar sig med skolans styrdokument och lär sig vad det innebär att skolan är en offentligt styrd myndighet. Vidare utvecklas grundläggande insikter i lärarens professionella ansvar inkluderande såväl yrkets juridik som yrkesetik. Studenten möter också skolans värdegrund och bearbetar dess innebörd utifrån grundläggande kunskaper om demokrati, jämställdhet, antidiskriminering och hållbar utveckling.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

I denna kurs läggs en vetenskaplig grund för läraryrket genom studier i läroplansteori samt diskussioner och analys av olika pedagogisk-didaktiska perspektiv. Studenten förankrar sin förståelse för skolans värdegrundsarbete genom att läsa och förhålla sig till grundläggande demokratiteori.

Undervisningsformer

Undervisning sker genom föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom en salstentamen samt en skriftlig inlämningsuppgift med tillhörande seminarium.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. För att erhålla betyget Väl godkänd på kursen krävs att tentamen bedöms som Väl godkänd.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen återkopplas till studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Adolfsson, Carl-Henrik. (2013). *Kunskapsfrågan – En läroplansteoretisk studie av den svenska gymnasieskolans reformer mellan 1960-talet och 2010-talet*. Avhandling, Linnaeus University Press, Växjö (295 s). (ISBN: 978-91-87427-59-6)

Deng, Zongyi & Luke, Allan (2008). "Subject matter. Defining and theorizing school Subjects". I: Connelly, Michael (Ed). *The SAGE Handbook of Curriculum and Instruction*. Thousand Oaks: Sage Publication, (21 s). Tillgänglig på Internet. ISBN: 9781412909907)

Ekman, Joakim & Pilo, Lena (senaste upplagan). *Skolan, demokratin och de unga medborgarna*. Stockholm: Liber, (200 s).

Frelin, Anneli (2013). Att hantera läraryrkets komplexitet(er) – en grund för professionalitet? *Utbildning & demokrati*, 22(1), s 7-27 (20 s). (ISSN: 1102-6472)

Lundgren, Ulf P, Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red) (senaste upplagan). *Lärande, skola, bildning grundbok för lärare*. Stockholm: Natur & Kultur, kap. 2-4 och 19-20, (154 s).

Myndigheten för skolutveckling (2005). *Lärande om hållbar utveckling*. Stockholm: Liber, (21s).

Quennerstedt, Ann (2015), "Mänskliga rättigheter som värdefundament, kunskapsobjekt och inflytande: en läroplansanalys", *Utbildning & Demokrati* 2015, vol 24, nr 1, 5-27, (22 s).

Thornberg, Robert (2004). Värdepedagogik. *Pedagogisk Forskning i Sverige* 2004, 9 (2) s 99–114 (15 s). (Issn 1401-6788)

Wahlström, Ninni (senaste upplagan). *Läroplansteori och didaktik*. Malmö: Gleerups, (176 s).

Artiklar och andra texter om ca 200 sidor tillkommer.

Referenslitteratur: Aktuella styrdokument för den verksamhet som utbildningen inriktas emot.